

Dosarul nr.2r-495/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Secrieru, V. Cotorobai)

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Chiseliova împotriva lui Mihail Cabacov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva încheierii din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel înaintată de avocatul Valeriu Gîscă, în numele și interesele Ecaterinei Chiseliova, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 19 august 2019, Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Cabacov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, solicitând decăderea lui Mihail Cabacov din drepturile părintești în privința copilului minor XXXXX, născută la XXXXX.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Chiseliova împotriva lui Mihail Cabacov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la decăderea din drepturile părintești.

La 26 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.84), Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, anularea integrală a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri privind decăderea din drepturile părintești.

Prin încheierea din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de avocatul Valeriu Gîscă, în numele și interesele Ecaterinei Chiseliova, împotriva hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost executată (cererea semnată și depusă) de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 31 mai 2021, Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, la depunerea cererii de chemare în judecată a fost anexat mandatul avocatului, prin care a fost împuternicit avocatul Valeriu Gîscă de a acorda asistență juridică Ecaterinei Chiseliova în cauza civilă cu privire la decăderea din drepturile părintești în instanțele de toate nivelele, fiind anexată și procura din 17 august 2019 prin care a fost împuternicit avocatul de a exercita toate actele procedurale, de a semna cererile și de a le depune în instanța de judecată, inclusiv de a ataca hotărârea judecătorească.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la 06 iulie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.110) și la 09 iulie 2021 a fost recepționată de către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica, conform avizului de recepție (f.d.112).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 13 mai 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 31 mai 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copia încheierii instanței de apel către participanții la proces prin scrisoarea de însoțire datată cu 26 mai 2021 (f.d.98). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă și va casa încheierea instanței de apel cu restituirea spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Chiseliova împotriva lui Mihail Cabacov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la decăderea din drepturile părintești, a fost pronunțat la 04 martie 2021 (f.d.80).

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintate de avocatul Valeriu Gîscă, în numele și interesele Ecaterinei Chiseliova, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, din motivele ce succed.

La caz, Colegiul reiterează că, prin încheierea din 13 mai 2021 a Curții de Apel

Chișinău s-a restituit apelul declarat de avocatul Valeriu Gîscă, în numele și interesele Ecaterinei Chiseliova, împotriva hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost executată (cererea semnată și depusă) de o persoană care nu este în drept să declare apel (f.d.94-96).

Or, la 26 martie 2021, prin intermediul poștei (f.d.84), avocatul Valeriu Gîscă, care a acționat în numele și interesele reclamantei Ecaterina Chiseliova, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.83-83¹).

În conformitate cu art. 360 alin.(1) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Art. 365 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În virtutea art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În context, Colegiul reține că, la materialele cauzei a fost anexat mandatul avocațial seria MA nr. 0909580 din 16 august 2019 pe numele avocatului Valeriu Gîscă, care a fost împuternicit de a acorda asistență juridică în cauza civilă cu privire la decăderea din drepturile părintești, în interesele Ecaterinei Chiseliova (f.d.3).

Concomitent, a fost întocmită o procură autentificată notarial, datată cu 16 august 2019, valabilă în termen de trei ani, prin care Ecaterina Chiseliova l-a împuternicit pe Valeriu Gîscă de a-i reprezenta „interesele [...] în toate instanțele [...] cu dreptul de a exercita toate actele procedurale [...] cu dreptul de a semna cererile și a le depune în judecată [...] de a ataca hotărârea judecătorească [...]” (f.d.11).

În această ordine de idei, în situația în care normele de drept procedurale citate *supra* acordă posibilitatea apelantului, în virtutea art. 368 Cod de procedură civilă, de a înlătura într-un termen rezonabil acordat de instanță neajunsul admis la depunerea cererii de apel, având în vedere că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 365 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că, la caz instanța de apel pripit a restituit cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit.d) Cod de procedură civilă.

În sensul art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Subsecvent, Colegiul reiterează că, semnarea cererii de apel de către apelant sau de reprezentantul său, iar în ultimul caz, cu anexarea documentul legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește

o astfel de împuternicire, în temeiul art. 365 Cod de procedură civilă, constituie un neajuns care poate fi înlăturat ca urmare a acordării termenului de către instanță în acest sens.

Mai mult, Colegiul notează că, în contextul circumstanțelor conturate *supra* și anume că la materialele cauzei este anexat mandatul avocațial, procura eliberată de reclamanta/apelanta pe numele avocatului Valeriu Gâscă care atestă împuternicirile, inclusiv de a semna cererile și de ataca hotărârea judecătorească, omisiunea avocatului de a aplica semnătura pe versoul mandatului avocațial în baza procurii sau, după caz, însăși de reclamantă, nu poate servi ca temei de aplicare a sancțiunii procedurale-restituirea cererii de apel.

Or, în temeiul legii procesuale amintite anterior, prezentarea documentului legalizat care certifică împuternicirile constituie un neajuns care poate fi înlăturat în termenul acordat de instanță în acest sens printr-o încheiere emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Colegiul reține ca fiind relevantă trimiterea instanței de apel la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013.

În sensul reglementării legale menționate, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Însă, la caz, având în vedere că părții apelante nu i-a fost acordat un termen în înlăturarea neajunsului ce vizează confirmarea împuternicirilor, Colegiul apreciază ca fiind pripită aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, prin ce se impune casarea încheierii recurate.

În altă ordine de idei, restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă pentru lipsa unei semnături a avocatului apelantei sau, după caz, a apelantei pe versoul mandatului avocațial, în situația în care la materialele cauzei a fost anexată inclusiv procura ce confirmă împuternicirile avocatului de a-i reprezenta interesele, iar pe versoul mandatului a fost efectuată o mențiune în acest sens, la caz, poate fi calificată ca un formalism excesiv. Or, împuternicirile avocatului de a acționa în numele reclamantei nu au fost negate de ultima, precum și nici împuternicirile acordate prin procura indicată în mandatul avocațial nu au fost retrase. De altfel, un înscris în acest context nu a fost prezentat.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, Colegiul evidențiază că, circumstanțele relatate impun casarea încheierii instanței de apel.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat cu casarea

încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ecaterina Chiseliova, reprezentată de avocatul Valeriu Gîscă.

Se casează încheierea din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Chiseliova împotriva lui Mihail Cabacov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la decăderea din drepturile părintești, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat